

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 1

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Tjønsel

Emne: Arv og Plog

Bygdelag: Jo

Oppskr. av: Jørgen Eide

Gard: Melum

(adresse): Tolga

G.nr. 79 Br.nr. 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Gardbruker Per N. Melum, Tjønsel, opplyter:

Arv er ett ubijudt redskap i klygda og vistnok i Nord-Oppland i hele tatt.

Plog er i midlertid beuigt til isbedet for arden, og da helst ~~at~~ over klyggen 15 og 16 i plansjone. Denne plogen er beuigt til tøvel til vending og ryg og åker, som til oppslaving og koder og drill for poteter. Det vites ikke om denne plogen er importert fra andre klygder, eller om den er laget innen klygda. Mest sannsynlig er den forarbeidet av husbonden selv på hver gard. Den finnes enna opbevart her og der. Plogen ble oppsett forspant med to hester med vanlig hommel og to skobler.

Det går forøvrig søge om at de første ploger som fantes, var helt av holden av tre, da skipedokumenter fra 1700

2
Ørene skiller mellem plog og plog med
gerne.

Omkring midten om 1800 tallet, nærmere
1800, fremkom en bygdsmed Tore Berg
på gården Breunnaugen i Tyrist.

Han smedde og solgte ploger i hundretall
over alle bygder i Nord. Fjerdal.

Omkring århundredskiftet (1899-1900)
kom det amerikanske og danske fabriks-
erhvervde ploger til bygda, og disse har
nu i brug til de små og store og
traktor plogene - en og to hjorte.

De hjemmestavde Breunnaugs, eller
Berg-ploger, som de også ble kaldt,
bestod af 40 a 50 kv pr st. De
hadde ås og stjerne og hjørte

3923

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING